

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMECSE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt - kr.
Hat órá 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékekkel együtt: 1—100 szög 1 frt 30 kr., a 100-on felül minden szó 1 krajczárjával számítatik. E hirdetések utn járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közléseért 7 kr., kétszeriért 6 kr., többszoriért 5 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyiltterben: minden három hasábos garandó sor díja 20 kr.

A lévai gymnázium.

A lévai főgymnázium 6-ik osztályának megnevitására vonatkozó rendelet megérkezett.

Egy fényes, újabb bizonyítéka ez közoktatási kormányunk nemes intenczióinak s irántunk tanusított jó akarátának.

Számos gymnázium fordult a múlt tanév végén is a miniszteriumhoz aziránt, hogy tanintézetek kibővíttessenek; e kérvényezők között Barsvármegye egyike volt a legszerencsésebbeknek: kérelme teljesült.

Nemzeti kulturánk fejlődésében fontos szerepet van hivatva betölteni a lévai főgymnázium.

E határozott meggyőződés vezérelte a magas kormányt is azon nagyszabású intézkedésében, melyszerint Léván, a felvidéki magyarság végpontján, Barsvármegye legtekintélyesebb városában egy 8 osztályu gymnázium fölállítását elrendeli.

A magyar tanügy fejlődésének történetében bizonyára fényes lap leendő e magasztos misztioával felruházott tanintézet működésének szentelve.

De az érdem koronája ezen tanintézet működésében is azon férfiat díszíti, kinek nevéhez nemzeti kulturánk fűződik, kinek magasztos törekvésein, intézkedésein, az általános kulturális célok mellett mindig ott lebeg a magyar nemzetiség érdekeinek megőrzése, terjesztése.

Trefort Ágost Ócezellencziája, m. kir. vallás-közoktatás-ügyi miniszter ur nevéhez fűződik Barsvármegye kulturális fejlődése. Ő teremté meg megyénkben az első főgymnáziumot — s ki tudja, hány évtized hirdeti ez intézet működésének dícsőségét, míg a korkiváncsálom ismét egy hasonló tanintézetet kelt életre e megyében!

Midőn vármegyénk, városunk hálás köszönettel adózik a miniszter urnak kegyes intézkedéseért: lehetetlen, hogy a nemzetnek, a törvényhozó testületnek is elismerésével ne találkozzék.

Ezen intézet fölállítása által a jelenkor legnemesebb fegyverét helyezé a kormány Barsvármegye kezébe, melynek segítségével, multjához méltó harcsozként fog küzdhetni a haza — s a magyar nemzetiség érdekében.

Üdvözljük a magas miniszteri rendeletet s teljes bizalommal várjuk a következő években a lévai főgymnázium 7- és 8-ik osztályainak leendő fölállítását.

Egyházmegyei, hazafias intézkedések.

A lévai ág. ev. egyház f. évi aug. 15-én tartott közgyűlése, a bányakerületi szuperintendensnek a pánszlávistikus törekvések miatt en elt. vádak tárgyában kibocsátott körlevelére vonatkozólag, a következő 10 pontban fejezte ki meggyőződését:

1. Egyházmegyénk oly szerencsés helyzetben van, hogy területén egyetlen lelkészr. sem tanítót hazaellelenségekkel gyanújává, annál kevésbé hazafiatlanság vádjával terhelni nem lehet.

2. Tudomásunk szerint azonban vannak a bányakerület más egyházmegyéiben, fájdom fölös számmal, lelkészek és tanítók, kik méltán gyanúsítatnak s joggal vádoltathatnak azzal, hogy nem eléggé magyar hazafiak, hogy némelyikök magyargyűlölő és a pánszlávizmus szolgálatában áll, méltán gyanúsítatnak s joggal vádoltathatnak pedig, mert: a magyar, mint államnyelvnek a népiskolákban való tanítására vonatkozó s az 1879. évi 18. t. cikkben foglalt kötelemeiket lelkiismeretesen teljesíteni roszakaratulag elmulasztják; a magánéletben — valamint hivatalos hatáskörükben,

tehát iskolában és egyházban, alattomos esendben s titkos tervszerűséggel oly irányban hatnak, oly szellemben működnek, hogy híveik szívében a magyar állam egysége és sérthetlenségének hite s ezen egység fontartásának kötelességérzeté megingattassék s hogy ezáltal a jövőben netán bekövetkező válság esetén az állami kötelek erőszakos fölbontására a talaj minél alkalmasabbá tétessék; sőt némelyikök oly vakmerő, hogy államellenes, büntös ezéljaik elérésére nem áll az igaztatás és bujtogatás veszélyesebb eszközeihez is nyulni s a hazában és hazán kül lakó büntársakkal összeköttetési hálózatokat szőni.

3. A röpiratok és sajtóban fölhangzó vádak elhárítására sem a testületi tiltakozás, sem a hazafiság fogalmának körvonaloazása s ez ártatlan definicziónak afaksterü elfogadása, komoly és hatályos eszközökül számításba nem jöhetnek, de igenis kell, hogy maguknak a vádak alapját képező visszaéléseknek kiirtására az egyház minden rendelkezésére álló törvényes eszközök megragadjon.

4. Az említett visszaélések részint hivatalos kötelességmulasztást, részint büntényt képezvén, amaz a fegyelmi eljárásban, ez a fenyítő igazságszolgáltatásban leli egyedül hatályos ellenszerét.

5. A visszaélések megszüntetésére közreműködni első sorban egyházi hatóságaink kötelesek, melyeknek röpiratok és sajtó ép e föladatakban hasznos segédkezet nyújtanak.

6. Egyházi hatóságaink hivatvák a visszaéléseket megelőzni, azokat fölfeadni s megtorlásuk iránt intézkedni.

7. A visszaélések megelőzése szempontjából a zólyomi esperesség végzése értelmében határozatassék el, hogy magyar állam- és magyar nemzet-ellenes törekvések miatt akár fegyelmi, akár más uton elítelt, vagy megrovott egyének, sőt azok is, kik ily törekvések gyanújával terheltetnek, ha a gyanu alaptalanságát kimutatni nem képesek, sem pappá nem szentelhetők, sem bármi néven nevezendő iskolai, vagy egyházi alsóbb, vagy felsőbb hivatalra, tisztségre, vagy állásra sem választás, sem helyettesítés utján nem alkalmazhatók.

8. A visszaélések földeitése, a fölmerült gyanu alaposágáról való meggyőződés s az adatoknak az esperességi gyűléseken, vagy az esperesség főtisztviselőinél való följelentése a tanítók, lelkészek, felügyelők, körlelkészek és espereseknek, külön utasításban, szoros hivatalbeli kötelességükké tétessék.

9. Az esperességi gyűlések, illetve az esperesség főtisztviselői a hozzájuk érkező följelentések alapján, egyházi hivatalviselők ellen a vizsgálat azonnal megindítása, a hivataltól való fölfüggesztés s a vizsgálat eredményébez képest a megtorlás iránt intézkedni köteleztessenek.

10. Ha az eként eljáró egyházi alsóbb hatóságok eljárásukban az egyházi felsőbb hatóság részéről őszinte és komoly támogatásban részesülendnek s ha a vizsgálatok elrendelése, foganatosítása és a fegyelmi hatalom kezelése körül ott is kellő erély fejtetik ki, akkor, de csak is akkor vehető el éle azon számtalan gyanúsításnak és vádnak, melyek, nem ok nélkül támasztva, az egyház eddig tanusított passziv magatartása mellett, árnyukat az egész egyházra általában mindenesetre méltatlanul vetik ki, de itt-ott egyeseket is tán méltatlanul érnek.

A barsi szőlők phylloxéra elleni megóvása.

Fölvettem e kérdést e lapok 31 ik számában, de mindeideig senki sem szólt hozzá. Miért: talán mert nincs okunk félni a phylloxéra véstől?, vagy talán nem érdemes e kérdéssel behatóan foglalkoznunk?

En a magam részéről — igéretemhez híven — újból szónyegre hozom ez ügyet s alább kifejtett nézeteimet s javaslatomat ajánlom a barsi szőlősgazdák s más illetékes egyének figyelmébe.

Ujlag is azt mondom s határozottan állítom, hogy a phylloxéra ellen nincs oly szer, melylyel azt a magtamadott szőlőkről kipusztítani lehetne, s ki tudja lesz e és mikor fölhalálva olyan orvosság, mely e veszélyes rovar megsemmisíteni képes? A kormány által e tekintetben tett intézkedések nem bizonyultak ezélhoz vezetőknek, mert a legerélyesebb infekziók csak annyit eredményeztek, hogy a szőlőterületek tönkrejutása, elpusztulása pár évvel késleltetve lett,

melyre azután a töké kiirtása hivatalos parancs nélkül is megtörténik.

Csupán két tényezővel rendelkezünk, mely a phylloxéra ellen benninket alaposan biztosít: s ez a homokos talaj és az amerikai venyigék.

Aki e két tényező egyikével rendelkezik, az a phylloxéravéstől tökéletesen mentve van.

A homokos szőlők nemcsak ellenállnak a phylloxérának, sőt a már infeciált töké, ha homokos talajba ültetnek át, megszabadulnak a veszélyes rovarról, mert ezek 18 nap mulva teljesen kipusztulnak a homok hatása alatt. Ezt igazolják a Franciaországban tett kísérletek, valamint a magyarországi phylloxérakísérleti állomás főnökének, dr. Horváth Gézának a földm. miniszterhez terjesztett tanulságos jelentése is, melyszerint a magyarországi homokos talajon tett kísérletek hasonlóan biztos eredményeket tüntettek föl.

Amle Barsmegye szőlőalaját homokossá tenni: csaknem kivihetetlen föladat. — Annak is csak rövid időig vehetők hasznát, ha szőlőföldünk felületét egy bizonyos vastagságú homokréteggel vonnók be; mert a homok a művelés által hamarosan elkeverednek a talaj keményebb anyagával s így elvesztvén desinfiáló képességét, ismét ki volnánk téve a veszélynek. Ezt is kísérletek bizonyítják. Tehát a homokos talaj hiányában más tényezőt kell keresnünk e baj elhárítására.

Ez a másik tényező, — miként már említém — nem más, mint az amerikai szőlővenyigék azon faja, mely a phylloxérának bármily talajban is ellenállni képes; mert megjegyzendő, hogy nem minden amerikai vessző áll ellen s állandóan a phylloxérának.

Planchon, a tudós szőlőművelő, amint visszavért amerikai tanulmány utjából 1874 ben, közzétette azon venyigefajokat, melyek legszívesebben állanak ellen a phylloxérának, s ekkor kezdték meg Franciaországban az amerikai ellenálló venyigék ültetését. Planchon szerint Amerikában számos szőlőfaj évezredek óta díszlik, s daczára, hogy gyökereiken phylloxérák vannak, még is exisztálnak, sőt 4-6 méternyi hajtásokat hoznak s igen bőven teremnek.

A francia közvélemény szerint a phylloxérát Latham a n. osztr. magyar konzul (Bordeauxban), mint szenvedélyes szőlőművelő hozta be amerikai fajú venyigékkel, melyeket évek óta honosított szőlőtelepében. Az ő kertjében kezdett a phylloxéra legelőször jelentkezni s innen terjedt el tovább Európaszerte. Nála az 1863- óta importált amerikai töké között, daczára a folytonos infekciónak, oly ellenálló fajok találhatók, melyek ma is ép ugy díszlenek, mint eleinte; teremnek bőven s nem ártanak nekik a phylloxéra; e szerint már 19 év óta viruló egészségtben tartják fenn magukat a phylloxérával szemben.

Nálunk, Magyarországon is vannak olyan amerikai szőlőfajok, melyek még a 40 es évek elején hozattak be, s ezek a phylloxéra által legnagyobb mérvben ellepett területen még most is szárdan főnállanak s buján hajtva díszlenek. Ilyen fajok: V. Solonis, Jork-Madeira, Catawba és az Izabella, melyek már 40 éves ellenállásról tesznek tanúságot.

Tudni kell azonban, hogy az amerikai ellenálló fajok közül csak kevés ad izletes és jövedelmező minőségű bort, tehát e vesszőket csak alanyokul kell alkalmaznunk, melyek a beléjük oltott bármily nemes szőlőfajt — tap sztalás szerint — dusan képesek táplálni s termelni.

Ily alanyokra — az eddigi kísérletek és tapasztalatok szerint — a köveikező fajok ismertettek el legélszerübbeknek: Vitis Riparia, Clinton, Norton's Virginia, Black Pearl, Vitis Solonis.

E fajokból kell beszerezniük venyigéket, melyekből tökéket nevelvén, beléjük a kívánt szőlőfajt beoltathatjuk s ezáltal a phylloxérától mentes és bőven termő tökével biztosíthatjuk szőlőszetünket.

Ezen kívül más, egyéb biztos módszer nem áll rendelkezésünkre a phylloxéra ellenében. E módot kell behozni szőlőszetünkbe minélelőbb, hogy az okvetlenül bekövetkező phylloxéravést megelőzőleg, már eleve el legyünk látva rezisztens fajú tökével.

Ily töké nevelésére nézve szükséges, hogy minden szőlősgazda saját viszonyaihoz mért területen, a megnevezett rezisztens venyigékből ugynevezett szőlő-

iskolát rendezzen be, hogy az itt nevelt s beoltott új tőkéket mielőbb beültethesse a mostaniak helyére, melyek előbb-utóbb a phylloxera áldozatai lesznek.

Az ügynek fontossága és halasztást nem tűrő volta kívánatosá teszi, hogy azt a bars megyei gazdasági egyesület vegye kezébe s gondoskodjék a rozsisztens venyigék beszerzéséről s azoknak a szőlőgazdák között minél jutányosabb áron leendő szétosztásáról, valamint arról is, hogy szőlőgazdáink a phylloxeravészről s az ellene tervbevett óv-eljárásról annak idejében fölvilágosíttassanak és cselekvésre buzdíttassanak.

Mindezeknek megtétele nem esik kívül a gazdasági egyesület hatáskörén, mert hiszen a szőlőművelés épügy gazdasági ügy, mint a földművelés.

Elmondtam tehát — hitem szerint — a legezésze-rőbb teendőket a közelgő vész megállítására. Szóoltam s elég jókor fölhitvam a figyelmet a közelgő veszélyre, rámutattam egyúttal az eszközre is, melyet megyénk borászata érdeken fölhasználni kötelességünk.

Volt-e jogos alapja fölszólalásomnak, méltó-e a követésre ezen javaslatom? E kérdésekre a helyes feleletet megkapjuk majd a közel jövőben, akkor: midőn a phylloxeravész Bars megyében is felütí tanyáját.

Füzessy Antal.

A Dupuyféle vetőmag-csáva.

E becses lap 32-ik számában névtelenül hozzám intézett kérdésre vonatkozólag a legnagyobb készséggel a következőket válaszolom.

„A Dupuyféle páczolás módját, mennyiségét“ akarván megtudni a kérdést tevő névtelen egyéniség, erre nézve csak annyit mondok, hogy a páczolás módja oly egyszerű, hogy ennek megtételéhez semmiféle tudományos apparátus nem kívánatik, a páczolás adagja pedig az elvetendő mag mennyiségétől függ.

A szer föltalálója által már elve kimért adagokban a páczolóanyag csomagolva, így például: 200 liternyi vetőmaghoz egy 30 kros csomag kívánatik e csávából, mely 8 liter vízben feloldva hintetik a vékony rétegben számára szétterített vetőmagra s ez azután lapátal többszörösen elkeverendő, hogy a pácz mindegyik gabnaszemet átjárja s bevonja.

Egyébiránt a csáva megvásárlásakor a vevők mindegyike nyomott szövegben kap részletes és kimérítő utmutatást az elbánásra vonatkozólag, melynek könnyű, de szigorú és pontos megtartásától függ az üszögmentesítés sikere.

A kérdést tevő ismeretlen egyén azt is kívánja tőlem, hogy a csáva alkotórészeit is megnevezzem.

Fölötte sajnálom, hogy ebbeli kívánságának eleget nem tehetek, azon egyszerű oknál fogva, mivel én echemikus nem vagyok. De nem is érthetem, miért kérdi ezt?, mert ha ő is — mint én — szintén nem ért a vegyelemzéshez, akkor én kérdem: mi haszna volna belőle, ha tudná is a nevezett csáva alkotórészeit? Ha pedig netalán értene a vegyészethez: úgy bizonynyára nem szorult az én feleletemre.

Nekem is, meg a többi gazdáknak is elég azt tudni: vajjon a nevezett csáva képes-e teljesen megakadályozni az üszög kifejlődését?

Erre nézve pedig az igenlő feleletet bárki is megkapja, ha a Dupuy-esávát az utasítás szerint pontosan alkalmazza; mert ezáltal meggyőződhetik arról, hogy a vetőmagra telepelelt üszögspórákat úgy az elvetés előtt, mint az elvetés után, a földben is állandó hatással mar-dossa és elöli a páczoló anyag. Én tehát az alkotórészek helyett csak a hatást, az eredményt tettem vizsgálódá-

son tárgyává s az eredmény — miként azt korábban is kijelentém, oly kitűnő sikerrel végződött, mely után a Dupuy-féle páczot jó lélekkel ajánlhatom minden gazdáknak.

E esávát én egyenesen a föltaláló vegyműhelyéből, Bécsből hozattam. *)

—g.—s.

Különfélék.

— A tanév kezdetével a lévai főgymnázium VI-ik osztálya megnyílik; erre nézve a miniszteri rendelet már az illetékes körök kezéhez van juttatva. E körülményt a lévai főgymnázium 6-ik osztályába lépni kívánó tanulók szülőknek figyelembe ajánljuk.

— Az Esztergom-Nána-lévai vasútvonal létesítésének előmozdítására alakult bizottság folyó 1882. évi augusztus 23-án Léván, a városház termében tanácskozást fog tartani, Gróf Hunyady László országgyűlési követ elnöke alatt.

— Köszönet nyilvánítás. Bay Ignác ur, helybeli lakos az önkéntes tűzoltó-egyleti segélyalapjára 1 frt 50 krt volt szíves adományozni, mi a parancsnokság hálás köszönetének nyilvánításával hozatik a közönség tudomására. Léván, aug. 17, 1882. Szabó Lajos, elnök.

— Őzi hadgyakorlatok lesznek a m. kir. honvédség részéről folyó évi szeptember 13-tól 22-ig Nyitra-n megtartva, a midőn az 59, 60, 61, 62 és 64 honvéd zászlóaljakból körülbelül 1787 főnyi honvédség lesz összpontosítva.

— Király Őfensége születésnapját f. hó 18-án már kora hajnaltól kezdve mozsarak durrogái jelezték Léván a várhegyen s a lövöldben. Déléltől 10 órakor a helyőrség és tisztikar, a városban levő tisztviselők és nagyszámú nép jelenléte mellett ünnepélyes hilaadó istentisztelet tartatott a plebánia templomban. Délután 3 órakor a piacon összegyűlt honvédség és polgárság zenező, dobpergés és üdvölvések között vonult ki az izlésesen berendezett feldíszített lövöldébe, hol a népművelés s az ezzel egybekötött közlövészet megkezdődött. Volt szórakozása mindenkinek, katonák és polgár, férfi és hölgy, rend- és rangigény szerint megtalálta a maga mulatságát. Kár, hogy a hűvös idő miatt a szorongásig megtelt helyiség nem volt alkalmas a táncra, de azért a bátalság éjjeli utáni 2 óráig adózott Terpsychoré-nek. A ezéllövészetben oly számszerű részt vettek, hogy e miatt az befejezetlenül maradt s a mai napon, délután fog tovább folytatni s befejezetni. A tüzijáték számos mutatványai jól sikerültek s kellemes látványosságot nyújtottak. Vacsora alkalmával Mácsey Lukács polgármester emelt poharat, éltetve a honvédséget és az egytelést.

— Hármasklakodalmom. Ugy látszik, az idők megváltoztak s vele együtt a fiatal emberek is, kiknek körében kezdik már egyereket unni az egyhangu legényéletet. Így a holnapi napon három új pár fog egymásnak örök hűséget esküdni, kik közül egy menyasszony és két vőlegény egy házból, a közkedvelt-sébe álló Barthó István, lévai polgár gyermekeiből kerül ki. — Tartós boldogság kísérje őket!

— A nyitrai m. kir. honvédségi és polgári lövölde f. hó 18-án nyitított meg ünnepélyesen, díjlövés-zettel egybekapcsolva, melyen számosan vettek részt a polgárság és katonaság köréből. Érdekesnek tartjuk ez alkalommal néhány szóval jelezni a lövölde berendezését. A lövölde a mai kor részbeni kívánalmainak

*) Mint mai hirdetésünk mutatja: a Dupuy-esáva Bars megyében is több helyen van raklárban.

megfelelőleg van berendezve és van benne 5 fedező árok, jelző gúnyhók, 10 forgó ezéltábla, eltűnő alakok, valamint csoportok és osztályok számára eltűnő kész-ülékek. A löesarnok egy nagy terem. Vendégek számára van előesarnok. Van továbbá a lövöldben egy műhely, egy őrszoba, egy szoba távirdatai g számára és fényver-tári helyiség. A jelzőgúnyhók a lövölde távirtdaljai összekötve; a távirda Caulland féle szerkezetű. Még arról is van gondoskodva, hogy vadászati szokott lövők ne kényyszerüljenek csak álló ezéltáblákra löni, nehogy náluk a futó vadakra való ezéltás módszerére zav-rólag hasson; a lövölde mozgó állatalakokra is be- van rendezve. N—c.

— Beküldetett. Nemrég egy ideggennel találkoztam, ki egy ismerősét akarta fölkeresni Léván, de mivel én nem tudtam őt utba igazítani, arra kértem, hogy legalább az utazát mondja meg, hol az illető lakik. Ő azonban azt sem tudta. Végre magam is belát-tam, hogy ezzel nem igen mennék messzire, mert utazáinkon vajmi nehéz az idegeneknek valahová el-akadni, lévén egyiknek két-három neve is, másiknak meg egy sem. Ez uton fordulok tehát a városi taná-csához azon kéréssel, hogy nem lenne-e hajlandó az idő és messz által felemészteit utca-neveket megújít-tatni s esetleg a névteleneket megnevezni, s ezzel kap-csolatban az amugy is rendetlen házszámozást újból eszközölni?! Theseus.

— Ismét tüzeset adta elő magát f. hó 14-én a lévai szérűskertekben, hol a Szabó Pál asztalgjai között, délben kiütött tűz következtében több gazda jelentékenyen megkárosult. Leégett mintegy 10—15 gabonaszteg, melyek a vízhiány és a várostól távol fekvő helyzet miatt sokára és csak nehezen voltak elolthatók.

— 29-ik számunk Különfélék rovatában a meg-említett 10 frt beváltására vonatkozólag a következő okirat közlésére kértünk föl: „Nyilatkozat. Szemben a téves vélekedésekkel, melyek a Bars hetilap f. évi 29-ik számában „az uszora egy újabb neme“ fölirattal ellátott közlemény nyomán tejedtek el, kötelességem-nek tartom kijelenteni, hogy midőn én a régi 10 frtos bankjegyet Neumann Maró, helybeli kereskedő urnak beváltás végett átadtam, ő nekem megígérte, miszerint amnyit fog nekem érte fizetni, a mennyiért a bankban elfogadják, s a 6, azaz hat forintot, majd három napra rá a további 2, azaz két forintot esután csak előlegezést adta, minthogy én nyughatat-lan voltam s kététkedtem azon, vajjon előfogadja-e a bank a forgalomból kiment jegyet. — Neumann ur azonban miután ő a bankjegy értékét 15, azaz tizenöt krajczár póstadíj levonásával megkapta, nekem utólag 1 frt 85 krt, azaz egyforint nyolecvanöt krajczárt pon-tosan megküldötte. Fölhatalmazom Neumann urat, hogy e nyilatkozatomat igazolására fölhasználhassa. Kelt Léván, aug. 17, 1882. Kemény János, m. k. Bel-csák László, s. k. kir. közjegyző.“

— Mennyit olvas Párizs? A francia fővárosban ez er három százezer nyolcvanegy lapot olvas-nak. Ezek között van 209 közgazdasági lap, 88 képes újság, 19 szépművészeti, 10 vasúti, 38 népnevelési, 61 jogi, 30 irodalmi, 97 orvosi, 17 hadtudományi, 81 dívat, 53 nagy alaku politikai, 18 kisebb alaku poli-tikai, 64 katolikus, 2 zsidó, 24 protestáns, 41 tudomá-nyos, 13 színházi, 5 szőlészeti, 5 papírparral foglal-kozó és 12 házasság közvetítő lap. Ezenkívül van még több hirdetési, továbbá léghajózási és fonográfiai köz-löny. A legeredetibb hírlapok egyike csak nem réz szűnt meg a „L'Auti Concierge“ ezimű, mely a ház mesterek ellen írt cikkeket tartalmazott.

Tárcza.

Híres barsiak.

VIII.

Balogh János

(Született Endrődön 1797.; megh. és eltemettetett 1872. jan. 19. Érsekújvárott.)

Nagy apának nagy fia! Nagy idők, nagy embe-rek és Barsvármegye! Többet sem kellene mondani, amidőn Baloghról van szó.

Híres követ, annál is híresebb szónok s legna-gyobb mint demokrata, egész valójában nép embere. A szabadelvűség és szabad eszmék világában és a tettek terén is, második Kossuth, eszmehős, mint emez.

Galánthai Balogh Jánosnál és Bunge fiajánál, Borsu vezérnél, aki vitézi kardjával terület-t szerzett Barsnak, melynek talajába hinté a szabadság eszméit amaz; — e kettőnél magasztosabb nevet a Garan rónái, hegyei és völgyei nem ismerhetnek.

Balogh János szép és elegáns férfiú, szép, erőteljes, méz szónok, epigrammai éllel.

Az 1837-iki országgyűlés alatt az ifjuság bál-ványa. Arcképét, tisztelete jeléül Wesselényivel együtt adta ki ugyanaz a lelkes ifjuság.

Állítólagos, későbbi polit. ingadozását anyagi kör-ülményei idézték elő. De ki tehet azon kor kivált lucullusi, visszás szokásairól? — Epen maguk a szo-kások, melyek követése alól kiváltképen a közpályán működő férfiú alig vonható ki magát.

Balogh Jánost fénykorából kell megítélnünk s akkor lehetetlen őt „nagyinak“ el nem ismerni.

* * *
Nagy apának, nagy fia! Az apa idősb Balogh János, kiválóan kitűnő jellemének szilárd-sága s megvesztegethetetlen hazafisága által, Bars- és Komárommegyékét 8 országgyűlésen képviselte. Pél-dányképe a szabadelvűségnek!

Jóllehet Nyitra megyében született s Komárom-megyében viselt hivatalokat, nem egy tekintetben a barsi nagyok pantheonjában foglalhatna helyet.

Bars megyének, a követségén kívül, esután tisz-teleti főjegyzője volt ugyan. Ő eszközölte ki Barsban, 1813-ban, hogy a közügyeket magyar nyelven vezették; s első, ki a jegyzőkönyvet tényleg magyar nyelven szerkesztte: Plathy Mihály főjegyző volt.

Hazafias és megyei érdemei elismeréséül, idősb Balogh János arcképét az ar-maróthi megyei gyű-lésteremben függesztették ki, a hol most is látható ezen daltás, teljes férfialak.

Meghalt 1827-ben, 68 éves korában. Tetemei Füssön, a Balogh nemzetség sírboltjában nyugszanak s igazság szerint ifjabb Balogh Jánosnak is ott volna a helye, de ő jeltelen sírdomb alatt alussza örök álmát máshol, de ő csak nem is szülőföldje hant-jai között, amely pedig olyan sokat köszön egy Balogh Jánosnak.

Távol, jeltelen sírdomb alatt! Avagy végkép kihalt volna már kebleinkből azon magasztos, szent érzelem, a minek neve: kegyelet? Kihalt volna?! Valóban, nem volnánk méltóak, hogy barsiaknak mond-juk magunkat!

Idősb Balogh János halálakor a nagy Kazinczy Ferencz, többi közt azt írta Guzmics Izidor barátjának: „Vajha az isten sok oly fiakat te-remtne a hazának!“

Hogy mennyire kitűnő tanítványa volt atyja poli-tikai iskolájában a fia, kitétszik abból az egy tényből is, ha többet sem említenénk, hogy a még nagyon fiatal Baloghot, atyjával együtt maga elé idézteté Ferencz esászár és király Bécsbe „ad audiendum ver-bum regium“ — a megyében kifejtett ellenzékiek ve-zérszerepük miatt.

A barsi ellenzék vezéreinek (Ámbró Károly alispán, Plathy Mihály főjegyző, Benesik, Majthényi László stb.) megidéztesére, okot azon örökké emlé-

kezetes barsi „fölrát“ adott, melyben a barsi rendek a törvénytelenül követett adó és újoncszedés ellen erőlyesen kikelték.

Nyomban az ország 34 megyéje, tehát a többség sietett magáévá tenni a barsiak határozatát és illetve fölrátat.

Szerzője ismét a megye híres főjegyzője, az ékes és éles tollú Plathy Mihály volt. Ő volt, kinek a fejedelem a bécsi kihallgatás alkalmából azt mondá: „Olvastam észszel, de epébe mártott tollal készített fölrátodat; ifjú életed kezében van, vigyázz magadra. A n n a k i d e j é n a z o n b a n m e g f o g o k e m l é k e z n i r ó l a d.“ Az ígérlet hatott s be is telje-sült, mert a volt híres főjegyző is úgy akarta. Igaz, hogy ez a némileg változott viszonyok után történt.

Eddigiekben, általános vonásokban igyekeztünk leginkább rámutatni, milyen volt atyja a mi Balogh Jánosunknak.

Nagy apának, nagy fia!

* * *
És nagy idők, nagy emberek!

„Azon nagy átalakulás, melyen a francia forradalom vérkeresztje az emberi szellemet, állami és társadalmi viszonyaiba egyaránt átvezette, Magyar-or-szágot sem hagyta érintetlen!“ — mondja találóan és igazán Magyarország 25 év történetének nagy nevé írója.

És bekövetkezett 1825-től hazánkra a reformok nagy korszaka.

Ezeknek keresztülvitelére férfiak kellett-k a sikra. Akadtak is, mert nagy idők, nagy emberek!

Ezek egyike, a sok közül, de elseje is, Balogh János, Bars megyén k mindeddig fölül nea múlt követe és ritka szónok.

Kossuth Lajos, Wesselényi Miklós, Beöthy, Be-zerédi, Deák Ferencz, Kölesei s hasonló „nagyok“ mellé kell őt állítanunk — kivált életének fényszakában. Bars megye már 1820. óta, a mikor a hírlelt

— **Furesa árverés.** A fibisi 117 számú telek-
jegyzőkönyvben fölvetett két ház és fél telekföldnek
Germián Simont illető felelőre a minap a temes-
megyei árverésztár 380 frt 10 kros követelése miatt
elárvereztetvén, a nevezett ingatlanságot a megyei
árverésztár 5 forintért vette meg. Minthogy azon-
ban rövid időre az árverés után 370 frtért adta el az
ingatlant, az árva-érintés még is 10 frt 10 kr. veszte-
sége szenvedett követelésében.

— **Rövid hírek.** Új egyforintosok jönnek for-
galomba október elsejével; ezek valamivel kisebbek
lesznek a mostaniaknál, alakjuk szintén hosszúság, de
a felhívás kéksínű lesz. — Egy szegedi fűszer-
kereskedő, az elhalt Weiglein Ferencz, végrende-
letében több mint 50,000 frtnyi vagyonát Szeged
városának hagyományozta, a város törvényhatósága
által meghatározandó jótékony célokra. — Nyitrai megye
Negyed községében e hó 16-án új póstahivatal lépett
életbe. — **Torontálmezőben** nagymérvű mérgezésnek
jötték nyomára, a tettesek nagyjából már elfogottak,
kik eddig is 20 mérgezési ténnyel vallottak be. — **Szende Béla,** derék honv. miniszter életveszélyes
betegségben fekszik, felgyógyulásához többé alig
van remény. — **A zólyomgyógyászat** új főispán helyére
országgyűlési képviselőül Nemeskürti Kis Pált léptet-
ték föl a korponai vá. kerületben. — **A szent István-
nap,** budapesti népünnepélyre 50 ezer példányban em-
lékfüzeteket adtak ki, melynek szövegét 28 elsőrangú
magyar író- és költőtől irodalmi becsü dolgozatok ké-
pezik. — **A triezsi kiállítás** magyar osztálya már be-
rendezett, 1620 négyzet méternyi területen 360 ma-
gyar kiállító van összeszorítva, de áttekinthetőleg és
szépségesen elhelyezve. A magyar eszaka fényes for-
galmat mutat, 15 nap alatt több mint 8000 palaezok
bort adott el; a bombamerények miatt izgatottság
véglép megszűnt. — **Tamássy József** jeles színművész
ma egyhete tartotta 25 éves születési jubileumát a bu-
dai színházban; mint hírlék, e jeles művész újra szer-
zőltetve lett a fővárosi népszínházhoz. — **Turóczi megye**
új főispánja, **Juszt György** f. hó 14-én igttatott be
ünnepélyesen hivatalába

Apróságok. Nézzetek csak fiúk, azt a kövér hölgyet, ugy
jón felénk, a ár egy fregatta! — szolt egy tenger-szadnagy
hajórszához a bálban — s később, midőn a megjegyzéssel illetett
hölgyet táncra kérte föl, attól a következő választ nyerte: Bo-
csinát, hadnagy ur, egy fregattát csak kapitány vezényelhet.

Lévai falragasz. „Meg Hivo ma vasarnap Augustus
13-án Tancs vizáom Tartatik a Levői Tüz ojtó Javára a Zöld
Kertbe Belepti díj 50 kr kezdete 6 orakor, Bay Ignatz Vendégias
Zene Lakatas Sandar“

LEVELEZÉS.

N. Kereskény, aug. 16, 1882.

Tekintetes szerkesztő ur!
Már hetekkel előbb értesítve volt közönségünk
arról, hogy **Dömötör László** méhészet-vándoránár
ur aug. 15-ikén szerencsétlenül fog bennünket látoga-
tásával és hogy a méhészetéről fog előadást tartani.
Végre a nagy nap megérkezett és a tanár ur
előadását, kedvező idő mellett N. N. földbirtokos ur
méhesenél megtartá. Hogy mit és mily érdekeset be-
szélt, azt nem akarom tárgyalni; mert erről a Barsban
egy kimerítő cikk már megjelent volt. Ezt tehát mel-
lőzöm és csak azt fogom leírni, hogy mily hatás volt
leolvasható a nép arczáról az előadás tartama alatt.
A szép számmal megjelent nép arczán elejente
szórakozottságot lehetett észrevenni; de minél tovább
haladt a tanár ur kedvezéseinek megismertetésében,

annál inkább kezdtek az arczok kíváncsivá, majd figyel-
messé, majd bámulóvá lenni.

Midőn kis mintakaptárját fölnyitá és szabadkéz-
zel a kis kereteket kivévés a hallgatónak megmutatta
anélkül, hogy a ezivilizált méhek (talán ezt is lehet
rájuk mondani) valakit megérintek volna: a csodálko-
zás ah!-ja lebbent el az ajkáról.

Az előadás mondhatom sikerült volt és noha a
tanár annak nagy fáradtságába került magát megértetni,
mert tótul kellett beszélnie, mindamellett az életből
merített példák s hasonlatok és a mondottak megmu-
tatása által elérte azt: hogy a hallgatók közül sokan,
jövöben szivesebben és észszerűbben fognak a méhé-
szettel foglalkozni.

A távozó néptömeg pedig azon vallomást
tevő, hogy bizony a tanár ur sok újat és sok észsze-
rűt tudott fölhozni kedvencei ápolása, tenyésztése
stb. körül.

Ilyen hatása volt az első előadás falunkban, mely-
ből bátran lehet következtetni azt, hogy gyakorlati
tanítást mindenha szivesen hallgat meg a nép.

Cs. P. K.

Tanügy.

Jelentés.

A lévai kegyesrendi nagygymnáziumban a tanu-
lónak szabályszerű felvétele és beírása a
az 1882-ik tanévre f. évi aug. 29. 30. és szept.
1. 2. és 3. napján a gymnáziumi épületben törté-
nik. Ugyanazon napok délutáni óráiban a javító és
pótvizsgálatok fognak tartatni. Együtt a t. ez. szülők
és érdekeltek tudomására adatik, miszerint a vallás-
és közoktatási miniszter ur Öngyméltóságának f. évi
aug. 10-én 23 52 1/2 sz. a. kelt intézkedése folytán az
1882-ik tanévre a gymnáziium 6-ik osztálya is
megfogytattatni

Léván, aug. 18-án, 1882.

A gymnáziumi igazgatóság.

Közönség köréből.

Nyilatkozat.

Folyó évi aug. 6-án a Barsczimú hetilap a Bu-
dapesti ezimű lap 212-ik számában a lévai, tanítói magyar-
nyelvi póttanfolyam ezim alatt közlöttéket részben át-
vette s azt a nyilvánosság elé hozta, melyre én mint a
pánszláv értelem, és ebből kifolyó nyilatkozatokról
vádolt következőleg védekezem.

Hogy a Bars tisztelt olvasói ne botránkozzanak
a fölött, amit a Budapesti aug. 3-iki számában a lévai
póttanfolyamon lévők névleg rólam, alulírottól is alap-
talanul összehordtak, igazolandó ezen vádlatom
alaptalanságát, tisztelettel kérem a Bars tek. szerkesztő-
ségét, jelen sorok közlésére, hogy az ügy világosságát
kiderítsem.

Julius 31-én, — **Lipesey ur** — mint lévai pol-
gár által b. szelgetésre hívtam egy nyilvános kertbe
3 társammal, amint a kertbe érkeztünk, szépen üdvözölt
mindnyájunkat L. ur és helyet foglaltunk.

Rövid idő múlva **Bumberla ur** szintén helyet
foglat L. ur társaságában, mire az érkeztünk — reám
mutatva — ezt mondta: „Ez a pánszláv, nem én. Ennek
a Hurbant ábrázoló képét dobtam ki a szobájából egy
alkalommal“ — s a mint L. ur több dolgot is említett a
multból polgártársa előtt, én állításait nevetéssel, ma-
gamban hallgatva fogadtam.

B. ur hitelt adva L. ur igazító szavainak, engem
és tanítótársaimat szidalmazni kezdett, kadékoskodott
mindegyikünkbe s pánszlávoknak nevezett

Ezekről a vágmellékiekről, a lévai piac egy-
speczialitására akarok most röviden egyetnást emon-
dani, de sietek egyszersmind megjegyezni, hogy ők
Léva iránt igen háladatosak, mert, mint mondják, ilyen
olesó várost messze földön nem találtak, amennyiben
a helypénzen kívül egyéb költségük nincs.

Öt laknak a Vágpartján, Szerény, munkás emberek;
s ez a szerencsésük, mert más ember oly csekély határon,
annyit sem tudna termelni, hogy elég lenne kenyérnek.
Földje legnagyobb részben kintű öntésföld, a Vág
hordta ki. Itt terem aztán az a szép zöldség, káposzta,
mellyel oly bőven látják el vidékünket.

Léván többnyire **Farkas-,** **Negyed- és Kamocsá-
ról** fordulnak meg emberek. Közel van mind a három
község egymáshoz. Népe józan, ritka szorgalma s mint
mondám csak ez teszi lehetővé, hogy ily nagy területű
községek, melynek vidékünkön nincs nek is, fele-
annyi határon tisztességgel meg tudnak élni. Már kora
tavaszkor kezdik a munkát, az apró hagymát ültetik
el, mely mint „b e z d e r“ jön a piacra, aztán jön a
zöldség, krumpli, majd meg a káposzta késő ősszel.
Hogy mennyi gondot, munkát ad ezek termelése, csak
az tudja, ki látta! Ha száraz idő van, hordó számba
hordják a Vágról a vizet a zöldségre, káposztára s bi-
zony sokszor jól elesik ez a Vágtól.

Gabonájuk igen szép terem, de ez nem fedezi a
szükségletet, hanem ezzel aztán a Garamvölgye látja
el őket.

Augusztus-, szeptemberben megint csak megindul-
nak azok a nagy szekerek megrakodva hagymával s
előzönlök a falukat, sokszor Rimaszombat-, Budapest-, sőt
Czeglédig elhalandoznak s az ilyen „esere“-ut, — mint
nevezik — eltart 3-4 hétig is.

Ha jó termés van, a esere oly jövedelmező, hogy
néha több zsák gabonát visznek haza, mint a mennyi
hagymával elindultak, mert ugy szokták jóságért be-

*) A két első Nyitra, az utóbbi Komárommegyében van.

Amint jogtalan és alaptalan sértő szavai ellen
magamat és tanítótársaimat, az illem határai között
védtem, még azt is mondta, hogy „ilyen pánszláv ellen
jó lenne inquizíciót tartani“.

Én erre azt mondtam: ha könyvtáramban orosz
nyelvtant találna is, mi lenne?

Erre fenyegetőleg tudtal adta, hogy reggelre már
az igazgatónk fogja tudni eme nyilatkozatomat s hogy
oda hat, miszerint vizsgámat nem fogom letehetni.
„Ha nem kapok elégségest, — megbukom“ — vála-
szoltam.

E párbeszéd kellemetlen kimeneteltől tartva,
jónak láttam távozni, amikor még mindig „orosz“
„pánszláv“ stb. szavakkal illetett, én erre mivel orosz-
nak nevezett, még mindig flegmával feleltem: „bár csak
sok rubelem volna“.

Nevezett lévai polgárok, mint a Budapestbe kül-
dött cikk szerzői egyebet elősorolt állításaimon kívül,
a poharak esengése közepette, mámoros fejükkel nem
hallottak s a Budapestben közlöttéket teljesen alap-
talan vádnak és ellenem legnagyobb mérvű haraguk
kifolyásának tekintem s mint ilyen állításokat nem
igaznak nyilvánítom.

En igaz magyar érzelműnek vallom magamat, a
pánszlávizmussal sohasem szimpatáltam, sőt annak
mindig ellensége voltam s leszek, szeretem magyar
hazámat, test-el-lelekkel ellenkezem a pánszláv érzel-
mekkel s a magyar érzelmek és elvek épségben tar-
tására mindig törekve a mindenható segélyjen.

Malárik Márton,
néptanító.

Irodalom és művészet.

— **A Magyar Regény Csarnok XXXII.** füzetét most
hagyata el a süttő igen érdekes, változatos tartalommal. Ismételve
ajánljuk t. olvasóinknak e nagy gondú szerkesztett s páratlanul
olesó elegáns kiállítás, he! füzetekben megjelenő folyóiratot, mely-
nek ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt. Előli és ési pénzek **Aigner**
Lajos budapesti könyvkereskedőhöz mint kiadóhoz, vagy **Wilckens**
és **Waidl** csehsz. (Budap. s. koronaház u. 3.) int.zendők.

— **Az Ország-Világ XXIV.** füzetét érkezett be hozzánk.
Elmondhatjuk, a kis figyelemmel kísértük ezen első képes lapun-
kat minden évfolyamában, hogy kevés oly tartalmu, gazdag és
mindenkit kielégítő szám jelent meg hároméves pályafutása óta.
E kitűnő lapot felesleges olvasóinknak ajánlanunk. Előfizetheti
Wilckens és **Waidl**nál, koronaház u. 3. Előfizetési ár ne-
gyedévre 2 frt 50 kr., félévre 5 frt, egész évre 10 frt.

Nyilttér.

Egy 12-14 éves. írni olvasni tudó fiu,
Léván szükségelt háziszolgálatra fölvetetik.
Erről bővebb értesítéssel szolgál lapunk kiadó-
hivatala.

Lévai piaci árak.

(Rovatvezető: Kónya J. városi kapitány.)

Buza: miniszája 8.—9.20 kr. Rozs: 6.50—6.80 kr. Árpa:
6.50—7.20 kr. Zab: 5.50—6 frt. Kukuricza: 8—50 kr. Köles: 5.—kr.
Borzonya, kőbaja: 4 kr. S. minisz: 100 klg 26 frt. Zsemlisz: 24 frt.
Kenyérlisz: 18 frt. Dereze: 10.— kr. Kenyér: fehér kőbaja 14—16 kr.
barán 10—12 kr. Budapesti: mm. 20—28 frt. Borsó: 12 frt. Lencse:
12 frt. Bab: 8.50 kr. Kőleskása: 12 frt. Hajdina: 14 frt. Árpakása:
20—24 frt. Ujbor: 9—10 frt. Obor: 14—15 frt. Sör: 12 frt.
Szalonna: klg. 88 kr. Disznósír: 92 kr. Marhalus: 44—48 kr.
Borjúlus: 44—48 kr. Disznólus: 60 kr. Faggyu: 56—60 kr.
Gyertya: 64—2 kr. Szappan: 48 kr. Széna métermázsánként: 2 frt
50 kr. Repezoalaj: 48 frt. Lenolaj: 60 frt. Bükkfa őle: 10 frt.
Cserfa: 14 frt. Tőgyő: 8—9 frt. Penyő: kőmaltára 8 frt. 20 kr.
Zsádey, 1.00 db 9 frt 50 kr. Deszka párja 80.00—1 frt 20 kr. Léz
párja 24 kr. Napszám: férfi ellátás nélkül 80 kr., ellátással 60 kr.;
nő ellátás nélkül 50 kr., ellátással 30 kr.; gyermekek ellátás nélkül
30 kr., ellátással 20 kr.

Felelős szerkesztő és lapfajdos: **Holló Sandor.**

„censura“ ellen föliratot intézett felsőbb helyre, fen-
nen lobogtatá a szabad eszmék zászlaját.

„A nemzet alkotmányos küzdalmeiben (századunk
első évtizedeiben), ha nem is épen vezér-, de leg-
kintőbb szerepet Bars megye rendei játszanak; ők
fejtettek ki legszilárdabb állhatatosságot s hazafias
erélyt az alkotmány védelmében ugy, hogy maguk-
tartása a győzéseknek is buzdító példánul szolgált“
— mondja a nem mindig egészen részrehajlatlan **Horváth**
Mihály. A kezdeményező s egy ideig vezérszerep
akkor tényleg Bars megyéé volt.

Bars megye volt, mondjuk, az ugynevezett „föli-
ratos“ megye. Öponált a törvénytelenségek tenger
özöne ellen váltig szóval utóbb tettel, vérig és küzdött
mindvégig a szabad eszmék mellett. És ezt az érdemét
a történelem lapjairól soha senki sem fogja kitöröl-
hetni, támadjanak különben bármilyen nagynevű történet-
írók is!

(Folytatás köv.)

Tessék, vegyenek hagymát!

Aratás után, vagy sokszor már annak tartama
alatt gyakran hallani a Garam vidékén, faluszerke e
kiáltást: „tessék vegyenek hagymát!“

Ezen a vidéken szokatlan alakú szekerek maga-
san felrakva, lassan ballagnak az utcán végig s közbe-
közbe meg is állnak, hogy „tessék, vegyenek hagymát!“

Itt látni őket most minden hetivásárkor Léván is,
ott árulnak, hol, mikor még az új mérték be nem jött,
a vékakat adták ki kölesön, most meg „A szépi
izlés hűző“ árulják azokat az izléstelen ruhákat.
De hát isten mentse, hogy ennek a jeles ezégnak
ártalmára akarnék lenni, csak közelebb körül akartam
írni a helyet, hol a hagymás emberek árulni szoktak.
Léván ugy hívják őket, hogy „Vágmellékiek.“
Tudja azt minden asszony, hogy ezeknél kapni a leg-
szébb zöldséget s nem is igen vesz a „b a k a i“-tól,
ha módja van amabban.

eserélni s pénzért nem is igen adnak. Természetes,
hogy a lezszebb gabonát nem nekik tartogatják, de
hát ők nem is nagyon válogataak, csak sok legyen.
Ebből él, ebből fizeti papját, tanítóját, ami kicsiny
meg otthon termelt, azt eladja.

Étközben minden faluban van ismerősük s ez
családról, családra száll. Ezeknél szoktak aztán meg-
hálalni, ha az idő éppen ugy hozza magával.

De nem csak Léva, hanem **Esztergom,** **Nyitra,**
Érsekuvár és **Komárom** piacát is ők látják el zöld-
séggel, káposztával.

Mint hallottam, egy hetivásáron történt volna a
következő párbeszéd is Léván, egy süket emberrel:

- Hová való kend bácsi?
- Hojmat.
- Mit árul kend?
- Farkasra.
- Bolond kend bácsi!
- Adjon isten magának is!

A másik meg annyira el volt foglalva üzletével,
hogy mikor a prédikáció alatt elaludt a templomban,
egyszer csak elkialtja magát:

— Ha te adsz szómát, én meg adok hojmat!

Ritka helyi ismerettel bírnak arról a vidékről, a
merre egyszer jártak. Idős emberek még mindig jól
emlékeznek minden egyes falura, hol még gyermek
korukban jártak. Nem is esoda. Hisz az évek majd-
nem fele részét ilyen vásározással, eserekkal tölti el s
e mellett panszkodik tőn-utófele, hogy az ő portéká-
jukra milyen rossz idő jár.

Azért aztán, ha bevetődik falutokba magasra ra-
kott szekerevel, szájatok meg őt s jusson eszetekbe,
hogy annak a szegény embernek csekély 5—8 hold
birtokon kell annyit termelni, miből fent tartsa magát
s családját s e mellett még a poreziót is kérik ám!

Ne legyetek fukarok, ha halljátok:
Tessék, vegyenek hagymát!

Turóczi I.

4208 szám
1882. szám **Arverési hirdetmény.**

Az ipolysághi kir. törvszék területén Deménd község határában fekvő és ezen községi 85. sz. tjkvben + 1. 4. sor és a deméndi 86. sz. tjkvben + 1. 4. 5. 7. 8. 9. sorszámaok alatt Paczolay Gusztáv ipolysághi ügyvéd által képviselt végrehajtást szenvedők **Horváth Gergely** és neje **Suszták Borbála** tulajdonán felvett ingatlanok a kir. államkincstár végrehajtató részéről **50 frt 65 kr** tőke és járulékaik kielégít se végezt végrehajtás alá vonatván **1882. évi szeptember hó 21. napjának** délelőtti 9 órákor **Deménd község** házánál tartandó nyilvános árverésen becsáron alul is el fognak adatni.

Kikiáltási árakul a deméndi 85. sz. tjkvben + 1. sor 10. hrsz. alatti háznál 41 frt; az ugyanottani + 4. sor 583. hrsz. alatti erdőnél 75 frt 50 kr; a deméndi 86. sz. tjkvben + 1. sor 11. hrsz. alatti beútelek háznál 41 frt; a + 4. sor 476. hrsz. a. falu alatti rétnél 21 fr; a + 5. sor 582. hrsz. a erdőnél 75 frt 50 kr; a + 7. sor 850. hrsz. alatti szőlőnél 24 frt; a + 8. sor 850. hrsz. alatti szőlőnél 32 frt; a + 9. sor 860. hrsz. alatti szőlőnél 32 frt 50 kr mint megállapított becsár szolgál.

Bánatp nüzül az egy-s kikiáltási áraknak 10%-ja letendő. A vételárnak fele 30 nap alatt, másik fele 60 nap alatt, az árverés jogcörre emelkedésétől számítva fi etendő.

Az egyidejűleg megállapított. árverési feltételek hivatalos órák alatt a tkvi hatóságul és Deménd község elöljáróságul megtekinthetők.

Kir. törvszék telekkönyvi hatóság.
Ipolysághon, 1882. június hó 21-én.
198. 1. **SZOKOLY SÁNDOR** tlk. vezető.

2764. sz.
1881. **Arverési hirdetmény.**

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírr: t telik, hogy **Biréte: Adolf** párkányi lakos végrehajtónak **Reich Lipót** és neje **Menzel Mária** jelenleg pozsony-megyei tápi lakosok végrehajtást szenvedők elleni **39 frt 41 kr.** tőke követelése, emek 1878. évi december hó 31. napjától járó 6% kamatai, továbbá a 7 frt 80 kr. perbeli és a már eddig 12 frt 38 krt tevő, ugy az ezennel 5 frt 80 krban megállapított, valamint a még felleuerilendő végrehajtási kötségei kielégítése végett lefoglalt követ ezó ingatlan vagyonság n. m. Reich Lipót és neje **Menzel Mária**nak a fenn meg. evezett járásbírósg terüle éhez tartozó Óbars községbeli 117. számú telekkönyvben A I. 1. sorszám alatt osztatlan felerészben tulajdonán felvett 68. összeirási számú lakházukra és tartozékára, továbbá az óbarsi 352. számú telekkönyvben A I. 1. sorszám alatt osztatlan 1/3 részben tulajdonán felvett fekvőségükre az **1882. évi szeptember hó 7. napján** délelőtti 10 órákor **Óbars községében** a községi bíró lakánál az 1881. LX. t. cz. 169-174 §§-ak szabályai szerint megtartandó bírói árverés útján a kikiáltási ron alul is el fog adatni.

Erről a venni szándékozók azon hozzáadással értesitetnek, hogy az ezel egyidejűleg megállapított árverési feltételek szerint:
1-ör. A megáll pított kikiáltási ár az óbarsi 117. ivben az A. I. 1. sorszám alatti fekvőség és tartozékára 200 frt és az óbarsi 352. ivben az A. I. 1. sorszám alatti néve pedig 230 frt o. é.
2-ör. A venni szándékozók tartoznak az árverés alá boesátott ingatlanulág kikiáltási árának 10%-át bána pénzül készpénzben vagy óv. adéképes ért kpapi ban letetni.
3-ör. A vételár három egyenlő részletben és pedig az első részlet az árverés jogcörre emelkedésétől számítandó 30 nap, a má-

sodik részlet ugyanazon naptól számítandó 60 nap, a harmadik részlet ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt fizetendő.
Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóságul és Ó-Bars község elöljáróságul is megtekinthetők.
A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság.
Léván, jun. hó 20-án 1882 199. 1.
GYENES JÓZSEF, kir járásbíró.

Nincs többé buza-üszög!
N. Dupuy-féle magpácsoló.

Hathatos pácsolási mód a buzaüszög ellen, kitüntetve és ajánlva sok egylet és előkelő gazda által. Kapható az osztr. magy. monarchiában lévő összes raktárakban
1 csomag 200 liter maghoz: 30 kr. — 1 csomag 100 liter maghoz: 15 kr.
Hogy a gazdák az utánzások és hamisításoktól megóvassanak, csak oly csomagokat kérjenek, amelyek védjegymel, ezimem- és nevenemmel vannak ellátva.
Mindenféle tudakozódásra felel ingyen és bérmentesen:
DUPUY N. vegyészeti műhelye, Bécs — Windmühlgasse 35.

RAKTÁRAK BARMEGYÉBEN: **Léván:** Czúrók János, Neumann Manó, Kern testvérek, **Aranyos-Márothon:** Steiner M. L. és fia, — **Verebélyen:** Werner és Seiner kereskedése.

Utazó ügynőkök ismeretlen ezégek **varrógépeit** magas árákon kínálják, előpénzeket vesznek föl és azután rossz gépeket küldenek utánvételek mellett.

E vidéken ilyenektől rendelni fölöslegessé válik, miután nálam mindig vannak raktáron

Hove, Singeo, Wehler & Wilson, Badenia és Anger

v a r r ó g é p e k

és minden előleg nélkül, **75 krajczáros,** de még kisebb részletfizetésre adom azokat,

5 évi jótállás mellett.

Családi ezélokra ajánlom a **Singer-gépeket,** n e g y v e n forintért.

FISCHER MIKSA

202. 38.-21. kereskedésében Léván.

Gymn., vidéki tanulók szülőinek figyelmébe.

Léván f. évi szeptember 1-én megnyílik a főgymnázium VI-ik osztálya.

Ennélfogva előlegesen is van szerencsém értesíteni a t. szülőket, hogy a lévai főgymnáziumban iskolázandó, vidéki tanulók részére oly intézményt létesítettem, melyben egyelőre 10 gymn. tanuló vétezik fel a legtisztességesebb élelmezéssel és mindennemű ellátással.

E ezéla saját házamban, a legezészerűbb készletekkel, kényelmes és légváltóval ellátott egészséges szobákat rendeztem be, hol a tanulók bármily tekintetben is zavartalanul végezhetik tanulmányaikat; — ugyane ezéloból rendelkezésükre boesátom házi kertemet, mely esinnal van gondozva, a legtisztább levegővel bír s a legszükségesebb tornaszerekkel és a közveitlenül mellette elvonuló „Perecz“ patakulán kényelmes tükör- és zuhanyfürdővel van ellátva és berendezve.

Midőn tehát intézményemet az annyira szükséges testedzési, mindenrendű egészségügyi és ethikai kívánalmak éles figyelembevételével rendeztem be, ugyanakkor lelkiismeretes és kiváló gondot fordítandok a növendékek szellemiségére is. Nevezetesen: a gymn. nevelés szellemének tekintetéből csupán gymn. tanulók vétetnek föl; az illem és erkölcsiség nem sbitésére a házban és házon kívül, — továbbá a tanulmányok és feladatok pontos és lehető legjobb elsajátítására, illetve bevégzésére szakzerű és alapos nevelői felügyelet fog gyakoroltatni. E nevelői felügyeletet magam — és e ezéla általam fizetett okleveles nevelő fogja gyakorolni.

Ezeken felül éber figyelemmel ügyelek arra is, hogy a növendékek egészségi állapotának időnkénti megvizsgálása és a netalán előfordulható betegségek rögtöni és alapos gyógykezelése, jels és szakképzett orvos által eszközöltessék.

Intézkedem arról is, hogy a nálam elhelyezett tanulók házi nevelője állandó összeköttetésben legyen a főgymnáziumi tanár urakkal, mi által a legbiztosabb információkra lehet fektetni a házi felügyeletet a növendékek felett. Ily módon kellő alkalom nyílik havonként biztosan értesíteni a t. szülőket gyermekeik helyzetéről, tanulmányi és erkölcsi előhaladottságáról s esetleges hanyagságáról is.

A német nyelv gyakorlása végezt együttes társalgás, — heti 3 órán át — e nyelven történik; sőt speziális kívánatra a zenéből (zongorán, hegedűn), vagy a franczia nyelvből is alapos oktatást nyerhetnek a növendékek.

A gyermekek tisztaságára, ruhájuk rendben tartására és azok kisebb kijavítására is kiváló gond fordítottatik.

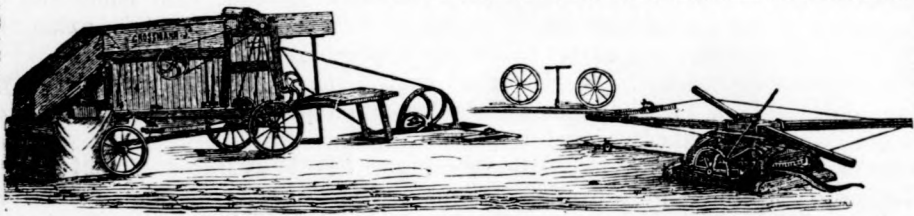
Mindezekből kitűnik, hogy a nálam elhelyezett ifjak egy (bár szűkebb körű, de éppen azért ezél ányos és családias jellegű) „Nevelőintézet“ növendékei lesznek, melyben gyermekeiknek egészségügyi gondviselése s minlennemű kényelmes ellátása, ethikai, okszerű nevelése és tudománybeli elősegítése iránt, a szülők szerető szíve teljese nyuzodt lehet

Midőn mindezekről a t. szülőket érte i emi szerencsém van, tudatom egyttal: hogy szives megkeresésre programmal is szolgálók, melyb. minden tekintetben pontos tájékozást és alapos értesülést nyerhetnek.

Léva, 1882. júniushó 4-én.

Holló Sándor
képezdei tanár.

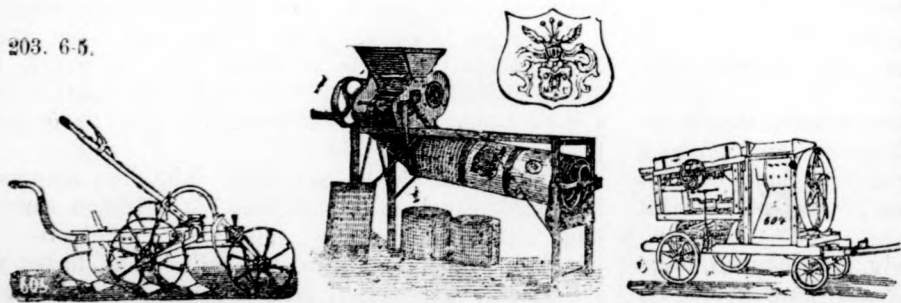
201. 6.6.

GROSSMANN és RAUSCHENBACH
Első magyar gazdasági gépraktára Budapestén.

RAKTÁR GROSSMANN J.-rél, vácsi körut 76

203. 6.5.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a néhai Lovas István nevére bejegyzett üzletet tovább fogom folytatni, — és oda iparkodom, hogy a n. é. közönséget minden tekintetben ki-elégíthessem.

Üzletemben mindennemű **iskolai könyvek, író- és rajzszerek, taneszközök,** valamint minden **papirneműek** gazdag választékban találhatók; ugy szintén könyvkötési munkáimat is a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva, becses pártfogását kéri

Léván, (Báder-ház)

Özv. Lovas Istvánné.

204. 3-2.

Termény-raktár, előleg- és bizományi üzlet.

205. 3-3.

A magyar leszámító és pénzváltó-bank ajánlja a t. cz. termelők és kereskedők figyelmébe **kozraktarait Budapestén, Szegeden,** raktarait **Temesvárott és Barcon.** Itt mindenütt a t. cz. közöns gnek szolgál.

- 1) Egészséges raktárakkal, termények és áruk beraktározására, kezelésére, kiraktározására vagy tovább küldésére.
- 2) A terményeket átveszi, kölcsön zsákokat ad, szállítási és egyéb költségeket előlegez, az így átvett terményeket tüzkár ell n biztosítja.
- 3) Olesó kamatláb melle t előleget ad a berakt'olt, sőt már a ezélere fe'adott terményekre.
- 4) Elvállalja a reá bizott termények bizománybani eladását akár a vidéki állomásokról, akár pedig raktárailól.

Vállalataink szám'ra ugy a vasuti mint a gőzhajózási társulatok részéről sok rendbeli előnyöket nyertünk, melyek t megbizóink javára szolgálnak.

Szó- vagy írásbeli felszó lit sra ugy nyomtatott üzlet és díjszabályainkkal mint minden ir nyu felvil-gosítással szivesen szolgálunk.

A Budapestre intézett küldemények ezimendők: **A magyar leszámító és pénzváltó-bank kozraktarainak Budapestén,** állomás kozraktarak **magyar kir. államvasuak. — Szegedre:** A magy. leszámító és pénzváltó-bank kozraktarainak. Cs. kir. szab. osztrák államvasut-állomás **Temesvára:** A magy. leszámító és pénzváltó-bank raktarainak. Cs. kir. szab. osztrák államvasut-állomás. **Barcsra:** A magyar leszámító és pénzváltó-bank raktarainak. Cs. kir. szab. d'li vasut-állomás.

Magyar leszámító és pénzváltó-bank.